

भारतके इतिहासप्रमाणे । आचितं दश भारः
स्यात् शाकटोभार आचित इत्युक्ते ४ दशभारमाने न०
शाकटभारे पु० । परिमाणवाचकत्वान् पतन्तिऽपि ।
इ संट्हीते ७ छन्दे च । “आढकाचितपात्रात् खोऽन्यत-
रस्याम्” पा० “आचितं सम्भवति (स्खिन्त् सन्निशयति)
अवहरति पचति वा ख ठञ् वा । आचितीनः आचि-
तिकः । आचितपरिमाणद्वयस्य स्खिन्त् समावेशनाहं
तदवहारके तत्पाचके च ति० । ठञि स्त्रियां ङीपखे टाप ।

आचितादि पु० आचित आदिर्यस्य । गतिकारकोपपदात्
क्तखानोदात्ततायां पाणिना पर्युदस्ते गणभेदे आचित,
पर्याचित, आस्थापित, परिगृहीत, निरुक्त प्रतिपन्न,
अपस्त्रिष्ट, प्रस्त्रिष्ट, उपहित, उपस्थित संहितागवि ।

आचूषण न० आ+चूष-ल्युट् । ओष्ठसंयोगविशेषेण रसानु-
भवार्थे रसाकर्षके व्यापारभेदे (चोषा) विषयल्ल्याद्यपकर्ष-
णार्थे १ओष्ठादिसंयोगभेदेनाकर्षणे च । “नाडीयन्त्राद्यनेक-
प्रकाराणो” ल्युपक्रम्य “तानि आचूषणार्थमिति” सुश्रु०
करणे ल्युट् ३तत्साधने (शिङ्गा) “तत्रप्रच्छित्ते तनुवस्तुपट-
लावनङ्गेन षट्ङ्गेण शोणितमवसेचयेदाचूषणात्” सुश्रु० ।

आच्छद् ति० आच्छाद्यतेऽनेन आ+च्छद्-णिच्-क्लिप् ह्रस्वः ।
आच्छादने वस्ते घञर्थे क । आच्छदोऽप्यल पु० ।

आच्छन्न ति० आ+च्छद्-क्त । आच्छते “भेषाच्छन्ने ऽङ्गिर्द्दि-
नम्” अमरः । [आवरणे ।

आच्छाद् पु० आच्छाद्यतेऽनेन आ+च्छद्-णिच्-करणे घञ् ।

आच्छादक ति० आ+च्छद्-णिच्-खल् । आच्छादनकर्त्तरि

आच्छादन न० आ+च्छद्-णिच्-करणे ल्युट् । आवरण-
साधने १वस्ते भावे ल्युट् । २आवरणे न० ।

आच्छादित ति० आ+च्छद्-णिच्-क्त । आच्छते ।

आच्छादिन् ति० आ+च्छद्-णिच्-णिनि । आच्छादके
“स्तनयुगपरिणाहाच्छादिना वल्कलेन” शकु० ।

आच्छाद्य अव्य० आ+च्छद्-णिच्-ल्यप् । १आद्येत्यर्थे
“आच्छाद्य चार्द्धयित्वा च श्रुतशीलवते स्वयम्” मनुः आ+
च्छद्-णिच्-कर्मणि यत् । २आवरणीये स्तनादौ ३शोष्ये
च ति० । [च ।

आच्छिन्न ति० आ+च्छिद्-क्त । १वलेन गृहीते २स्यक्च्छिन्ने

आच्छिक्त पु० आ+च्छो-बा० डु सञ्जायां कन् । (आइच्) ।
दृचे ।

आच्छुरित न० आ+च्छुर-क्त । १सशब्दाहासे, २नखाघाते
३नखाघाते च । स्वार्थे क । आच्छुरितकमप्यल ।

“सामोन्मुखेनाच्छरिता प्रियेण दत्तेऽथ काचित् पुलकेन
भेदे” मट्टिः । ४मिश्रिते च ति० ।

आच्छेद् पु० आ+च्छिद्-घञ् । १समन्ताच्छेदने २ईषच्छेदने
वजात्कारेण ३ग्रहणे च । ल्युट् । आच्छेदनमप्यल न०
आच्छोटन न० आ+स्फुट-ल्युट् पु० । अङ्गुलिमोटने
(तड्डिदेओया) । [अङ्गुल्यादौ ।

आच्छोटित ति० आ+स्फुट-क्त पु० । मोटलेन कतध्वनौ ।

आच्छोदन न० आच्छिद्यन्तेऽतः क्षिद्-ल्युट् पु० इतओत् ।
मृगयायाम् अमरः ।

आच्युतदन्ति पु० अच्युतदत्तस्यापत्यम् इज् । आयुधजीविभेदे
ततः दामन्यादि० स्वार्थे ङन् आच्युतदत्तीयः । संघीभूते
आयुधजीविभेदे ।

आच्युतन्ति पु० अच्युतन्त्यापत्यम् इज् । आयुधजीविभेदे
ततः दामन्यादि० स्वार्थे ङन् । आच्युतनीयः । संघी-
भूते आयुधजीविभेदे ।

आच्युतिक ति० अच्युतस्य क्वालः काशादि० षञ् जिट्
वा । अच्युतच्छाले षञि स्त्रियां ङीप् ।

आच्छ आयामे (दीर्घविस्तारे) इदित् आदि० पर० सक०
सेट् । आच्छति आच्छीत् । आनाच्छ-आच्छ
आच्छिता । कर्मणि आच्छति । णिच् आच्छयति ते आच्छि-
कृत्-त । सन् आच्छिच्छति । क्लिप् आन् आच्छौ । च्छो-
रिति सूत्रे अतुकोऽपि ग्रहणमिति आन् आंशौ इत्येके ।
“आच्छितः आच्छित्वा “आञ्जेदतिचिप्लम्” । “चक्रयोगे-
नाच्छेदूर्ध्वस्थिनर्गतम्” इति च सुश्रु० ।

आज न० आज्यतेऽनेन आ+अनुज-घञर्थे क । १एते जटा० ।
अजस्येदम् अण् । २काममांसादौ ति० । “अलङ्कृतं कु-
मारं कुशलीकृतशिरसमहतेन वाससा संघीतसंश्लेषेण वाऽजि-
नेन ब्राह्मणम्, रौरवेण क्षत्रियम् । आजनेन वैश्यम्” आश्व० ।
गृ० “गव्यमाजं तथा चौप्रसाविकं माहिषञ्च यत् । अश्वा-
याश्चैव नार्याश्च करेणान्नाञ्च यत् पयः” सुश्रुतः । अज-
भावे घञ् न वीभावः । ३विच्छेपे आजानेयः ।

आजक न० अजानां समूहः वुञ् । क्कामसमूहे ।

आजकरोण ति० आजकरोणोपलक्षिता रोषीनदीभेदः तस्याः
सन्निक्षेपदेशादि अण् । अजसमूहोपलक्षितनदीसन्निक्षेपादौ

आजकार पु० अजस्थायमाजः कारो यस्य । शिवदृष्टे ति-
पुरासुरवधकाले विष्णुना दृषमकृत्यकरणात् तस्य तथात्वम्
यथा । “अथ विष्णुर्महायोगी सर्वतोऽदृश्यतत्पतः ।
दृषरूपं समास्थाय भोज्जहार रथोत्तमम् । समा-